

จิตวิญญาณความเป็นครู

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีร์ กาญจนภิ นิลผาย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความหมายของครู

- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของคำว่าครู ไว้ว่า คำว่า ครู หมายถึง ผู้สอนมาจากภาษาบาลีว่า “ครุ”
- ภาษาสันสกฤตว่า “คุรุ” แปลว่า หนัก สูงใหญ่
- หมายถึง ผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ ดังนั้นเมื่อเราเข้าใจความหมายแล้วเราจึงเข้าใจได้ว่า การกระทำของผู้ที่สอนและให้ความรู้ผู้อื่น

คำว่า “จิตวิญญาณ” มาจากคำว่า “จิต” และ
“วิญญาณ” โดยสรุปหมายถึงสิ่งที่อยู่ใน ตนเองทำให้
เป็นบุคคลขึ้น เป็นความรู้แจ้งความรู้สึกรู้ตัว จิตใจ
นักวิชาการได้จำแนกความหมาย ของจิตวิญญาณไว้
เป็น 3 ประการ

1. ความเป็นเอกัตตาหรือปัจเจกบุคคล หมายถึง ความเป็น
ตัวตนที่มีลักษณะเฉพาะ ของแต่ละบุคคล ซึ่งเกิดจากการ
หยั่งรู้นำไปสู่การปฏิบัติและการเกิดศรัทธาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
(ศุภลักษณ์ ทัดศรี และอารยา พรายยิ้ม, 2554)

2. ความมีคุณค่าสูงส่ง หมายถึง ปัญญาหลักการของชีวิต
เช่น ความดีบุญกุศล คุณธรรม จริยธรรม การรู้จักผิดชอบชั่ว
ดีมีจิตใจสูงขึ้น (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2558)

3. ความเป็นนามธรรม หมายถึง โครงสร้างหนึ่งของมนุษย์ที่ นอกเหนือจากร่างกายและจิตใจ จำต้องไม่ได้พัฒนามาจาก ความผูกพันด้านจิตใจของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่ง ของความหวัง พลังใจที่เข้มแข็ง เป็นชุมพลังของชีวิตที่ทำให้ ประสบความสำเร็จและมีความสุข (พัชนี สมกาลัง, 2556)

จิตวิญญาณความเป็นครู

- จิตวิญญาณความเป็นครู หมายถึง บุคคลผู้มีความรัก ความศรัทธาใน วิชาชีพความเป็นครูมีจิตใจมุ่งมั่น ตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ของตนความภาคภูมิใจในความเป็นครู พัฒนาตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ทันต่อเหตุการณ์ รัก และศรัทธาในวิชาชีพครู มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมจะการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ มีความ มุ่งมั่นในการพัฒนาเด็กและเยาวชนและประพฤติตนเป็น แบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม

■ จิตวิญญาณญาณความเป็นครู
แบ่งเป็น 3 ช่วงดังต่อไปนี้

■ ช่วงที่ 1 ช่วงพัฒนาสู่การเป็นครู
ช่วงการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณ
ความเป็นครู และช่วงการคงอยู่
ของการเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณ
ความเป็นครู

■ ช่วงที่ 2 การเป็นครูผู้มีจิตวิญญาณ
ความเป็นครู การตระหนักรู้ในความเป็น
ครู การปฏิบัติตนบนวิถีความเป็นครู การ
มีเป้าหมายการทำงานเพื่อเด็ก และการ
ปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรักและเมตตา

■ ช่วงที่ 3 การคงอยู่ของการเป็นครู ผู้มี
จิตวิญญาณความเป็นครูประกอบด้วย
ความสุข ความภาคภูมิใจ ความผูกพัน
ระหว่างครูกับศิษย์ และความศรัทธา
ต่อบุคคลผู้ทรงคุณค่าของแผ่นดิน

■ ครูจะต้องมีการพัฒนาตนเอง และครู
จะประสบความสำเร็จต่อหน้าที่การ
งานที่ปฏิบัติอยู่ จะต้องเกิดจากการ
พัฒนา “ใจ” หรือ “จิตสำนึก” มีใจรัก
ต่ออาชีพครู และใจต้องพร้อมที่จะ
เสียสละเพื่อสังคม

■ ควรมีลักษณะ 3 ประการ

■ 1) แสวงหาความรู้พัฒนาตนเอง
ตลอดเวลา เน้นเจตนาที่จะให้
ผู้ร่วมงานประสบความสำเร็จด้วยกัน

■ 2) ความปรารถนาดี เป็นความคิดที่
อยู่เหนือระดับ เหตุผลและตรรกะ
เป็นความคิดที่มาจากจิตวิญญาณ
หรือจิตใต้สำนึก

■ 3) สร้างความเชื่อมั่นในตนเอง
มุ่งมั่นในการทำงาน และศรัทธาใน
ผลสำเร็จที่เกิดจากการปฏิบัติงาน